

Geachte mevrouw Haver Droeze,

U hebt mij een vraag voorgelegd van de Provincie Utrecht betreffende het al dan niet significant aantasten van de wezenlijke waarden en kenmerken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door het nieuwe ontwerp (12 mei 2014) voor de bouw van een woonhuis op de locatie van het Huis Heischoten op het landgoed Den Treek-Henschoten in de gemeente Woudenberg. In antwoord op deze vraag het volgende.

In een eerder ten behoeve van dit plan uitgevoerde quickscan (van den Bijtel 2013) heb ik de conclusie getrokken dat realisatie van het plan zal leiden tot een significante aantasting van de 'aaneengeslotenheid en robuustheid' van de EHS. Deze conclusie was gebaseerd op het feit dat de oppervlakte die als gevolg van het plan aan de EHS wordt onttrokken, groter is dan de oppervlakte die door de provincie als niet-significant wordt beoordeeld. In de quickscan worden enkele maatregelen voorgesteld waarmee de negatieve gevolgen van de beoogde ingrepen beperkt of voorkomen kunnen worden, zodat geen sprake meer zal zijn van een significante aantasting. Deze zijn voor een belangrijk deel opgenomen in het nieuwe ontwerp

Het nieuwe ontwerp voor de bouw van een woonhuis op de locatie van het Huis Heischoten op het landgoed Den Treek-Henschoten onderscheidt zich onder andere op de volgende punten van het plan dat beoordeeld is in de quickscan:

- het nieuwe ontwerp beslaat een oppervlakte die ca. veertig procent kleiner is dan die van het oorspronkelijke plan, en
- het nieuwe ontwerp voorziet in een aantal gerichte maatregelen om de ecologische waarden van de gronden rondom de bouwlocatie te verbeteren, zoals het herstellen van het berken-/elzenbroekbos langs de zuidzijde van het plangebied, de ontwikkeling van mantel- en zoomvegetaties langs de oostzijde van het plangebied, waarbij het aanwezige wilgenstruweel zal worden aangevuld en versterkt, en de ontwikkeling van droog grasland ter plaatse van de oude nutstuin.

Hoewel het nieuwe plan een kleinere oppervlakte beslaat dan het oorspronkelijke plan, zal met de realisatie ervan nog altijd een grotere oppervlakte aan de EHS worden onttrokken dan de oppervlakte die door de provincie als niet-significant wordt beoordeeld. Ik ben evenwel van oordeel dat dit geen wezenlijk nadelige gevolgen zal hebben voor het functioneren van de EHS en daarmee evenmin zal leiden tot een significante aantasting van de 'aaneengeslotenheid en robuustheid' van de EHS. Aan dit oordeel liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

- de ligging van het plangebied – het perceel vormt een uitstulping van het aaneengesloten bosgebied van landgoed Den Treek-Henschoten dat omringd wordt door intensief agrarisch gebruikte gronden en door een drukke provinciale weg met ten zuiden daarvan bebouwd gebied.

- de huidige kwaliteiten van het plangebied – het plangebied vormt geen essentieel leefgebied voor bijzondere soorten. Ook zijn er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van bijzondere soorten vastgesteld. De kwaliteit van het bos in het plangebied is matig.
- het plangebied is verstoord – de bodem in het noordwestelijke deel van het perceel (bouwlocatie) is verstoord (veel puin in de bodem). In het zuidwestelijke deel van het plangebied komt de niet-inheemse Pontische rododendron veelvuldig voor. De groepen rododendrons zijn mogelijk een overblijfsel van de vroegere tuinaanleg. De locatie van de vroegere nutstuin is overwoekerd met grote brandnetel, wat duidt op een sterke en onnatuurlijke bodemverrijking.
- geringe potenties droge bosvegetaties – de bosvegetaties in het plangebied kunnen gerekend worden tot verarmde vormen van het berken-zomereikenbos (potentieel natuurlijke vegetatie). In potentie kan dit bos zich ontwikkelen tot verarmde vormen van het wintereiken-beukenbos. Beide bostypen beslaan op de Utrechtse Heuvelrug een aanzienlijke oppervlakte.
- maatregelen gericht op het verbeteren van de ecologische kwaliteit – het nieuwe ontwerp voorziet in het herstel van het natte bosperceel langs de zuidrand van het gebied (berken-/elzenbroek), het verbeteren van de kwaliteit van de overige bospercelen rondom de bouwlocatie en het ontwikkelen van mantel- en zoomvegetaties langs de oostzijde van het plangebied. Uitvoering van deze maatregelen zal leiden tot een verbetering van de ecologische kwaliteit van het plangebied.

De conclusie dat de onttrekking van oppervlakte aan de EHS niet zal leiden tot een significante aantasting van de aaneengeslotenheid en robuustheid is gebaseerd op het feit dat dit geen, of althans geen wezenlijke, gevolgen zal hebben voor het functioneren van de EHS. Dit oordeel is mogelijk niet geheel in lijn met de vigerende regelgeving betreffende de bescherming van de EHS. In de inleiding van de Partiële Herziening van Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en Verordening 2013 staat onder verwijzing naar het Barro: 'het nee, tenzij-beginsel moet worden aangevuld met een expliciet verbod op oppervlaktevermindering en beperking van samenhang'. Volgens deze zinsnede kan elke ontwikkeling waarbij oppervlakte aan de EHS wordt onttrokken geen doorgang vinden, ongeacht of deze onttrekking nu significant is of niet. In de eigenlijke tekst (hoofdstuk 6 van de Partiële Herziening) wordt echter aangegeven dat de oppervlakte-onttrekking significant moet zijn. Omdat een en ander bepalend is voor de mogelijkheden tot realisatie van het plan Heischoten is het van belang om van de provincie op dit punt opheldering te krijgen.

Ik hoop hiermee uw vraag beantwoord te hebben,

met vriendelijke groet,

Herman J.V. van den Bijtel